

respect [1], credibility [1], genuine [1], responsibility [1], humanity [1], truth [1], kindness [1], grace [1], compassion [1], honour [1], charity [12]; hurt [13], lacks of humanity [1], discrimination [1], shame [1], embarrassment [1], evil-minded [13]. As we see from these notions, the lexical units bearing the meaning of MORALITY prevail in the American talk shows. In the second layer – peripheral group – the words relating to the concept MORALITY/AMORALITY are represented by the units having explicit or implicit meaning: take care of [13], hero [13]; sexual abuse [1], rage [1], discrimination [1], offender [1], war [13]. The third group – national-cultural and associative – is represented by the words, which meaning becomes understandable from the context. Here we extracted the following words and expressions: *celebrity* [13], *orphan helping centre* [12], paid \$10,000 to have sex with a five-month-old baby [12].

The top priority interest of the further analysis is represented by the study of linguo-cultural specificity of the concept MORALITY/AMORALITY and their verbalization in the English language.

References:

1. Full transcript: In conversation with Oprah Winfrey [Electronic resource]. – URL : <http://www.ndtv.com/india-news/full-transcript-in-conversation-with-oprah-winfrey-568399>
2. Kalamazh V. O. Psycholinguistic features of speech behaviour of the hosts in American talk shows / V. O. Kalamazh // Students' scientific notes. Series «Philological». – 2012. – Iss. 5. – P. 76–78.
3. Kononova I. V. About the structure and linguistic representation of the ethic concepts (based upon the material of concept Conscience) / I. V. Kononova // Izvestiya of the Russian State Pedagogical University named after A. I. Herzen. – 2008. – No.5. – P. 68–76.
4. Kubriakova E. S. Concept / E. S. Kubriakova // Brief Dictionary of Cognitive Terms. – M. : Publ.-house of MSU, 1996. – 245 p.
5. Larina E. G. Linguopragmatic peculiarities of talk shows as a genre of television discourse (based upon the American television programme) / E. G. Larina // The abstract of dissertation for obtainment of the scientific degree of a candidate of philological sciences. Specialty 10.02.04. – German languages. Scientific advisor, d.f.s., prof. L. G. Fomichenko. – Volgograd State University. – Volgograd, 2004. – 22 p.
6. Longman Dictionary of Contemporary English [Electronic resource]. – URL : <http://www.ldoceonline.com/>
7. Menshikova S. I. Structural organization of meta concept «morality» [Text] / S. I. Menshikova // Vestnik of Tver State University. – 2010. – No.15 (Philology). – P. 73–81.
8. Mitchuk O. A. Talk show in the Ukrainian art as conflict environment / O. A. Mitchuk // TV and Radio Journalism. – 2013. – Iss. 12. – P. 340–345.
9. Pavliv V. Ethics and morale as typological features of television texts / V. Pavliv // TV and Radio Journalism: Collection of scientific-methodical works. – Lviv, 2012. – Iss. 11. – P. 158–162.
10. Salikhov A. Yu. The ways of talk show effect on the outlook formation / A. Yu. Salikhov // Vestnik of Chelyabinsk State University. – 2013. – No. 22(313). – Philology. Art studies. – Iss. 81. – P. 124–131.
11. Solyar N. V. Linguocognitive aspect of determination of hypocrisy in modern English language / N. V. Solyar // Modern directions of the researches of intercultural communication and methods of teaching foreign languages: collections of the scientific works. – 2011. – P. 342–343.
12. The Oprah Winfrey Show Transcript [Electronic resource]. – URL : <http://www.rickymartinfoundation.org/en/latest/news/107-the-oprah-winfrey-show-transcript>
13. Transcript: Bono on the Oprah Winfrey Show [Electronic resource]. – URL : <http://www.atu2.com/news/transcript-bono-on-the-oprah-winfrey-show-part-1.html> – Это 2002.
14. Vdovychenko N. V. The moral-ethic concepts as linguocultural unique words [Electronic resource] / N. V. Vdovychenko. – URL : http://movoznavstvo.com.ua/download/pdf/2013_3/3.pdf

УДК 81'371'366:[81'42:070=134.2]

Х. С. Лесько,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

СУФИКСАЛЬНІ ПОХІДНІ У ПРОЦЕСАХ ДЕДЕМІНУТИВАЦІЇ ТА ДЕАУГМЕНТАЦІЇ

У статті описано демінутивні та аугментативні лексикалізовані одиниці та проаналізовано аспекти їх дериваційного моделювання в іспанському масмедійному дискурсі. Регулярним виявом лексикалізації демінутивів та аугментативів є втрата зменшено- / збільшено-оцінного значення. Похідним словам характерна тематична поліаспектність.

Ключові слова: демінутив, аугментатив, лексикалізація, дериват, масмедійний дискурс, синкретична природа.

DEMINUTIVE AND AUGMENTATIVE DERIVATIVES IN PROCESS OF DEMINUTIVE AND AUGMENTATIVE LEXICALIZATION

The article suggests a complex pragmatic and cognitive approach to the analysis of suffixal derivatives of diminutivity and augmentativity aiming at distinguishing their semantic functionality in modern Spanish mass media discourse. Regular expression of lexicalization of diminutive and augmentative forms is the loss of reduced and increased value. Derivatives, which are subject of lexicalization, have a diverse semantic content.

Variant forms can get new denotative value at two, three, four or five component chains. A grammatical category of gender and number increases the possibility of semantic distinction of derivatives of diminutivity and augmentativity. Derivatives of first and second degrees, which follow the lexicalization, have been depicted. Diminutives of the first degree, which structure is related to one series of words, allow productive lexicalization. Augmentatives of first and second degrees allow semantic lexicalization. Augmentatives of the second degree express more the functions of specification of denotative signs as well as the implementation of action.

From a pragmatic point of view what might be of interest is the metaphorical use of diminutive and augmentative forms in constant terms. Suffixal derivatives get social and expressive meaning in mass media discourse. Extralinguistic factors through the media cause the expansion of their value.

Key words: diminutive, augmentative, lexicalization, derivative, mass media discourse, syncretic nature.

СУФИКСАЛЬНЫЕ ДЕРИВАТЫ В ПРОЦЕССАХ ДЕДЕМИНУТИВАЦИИ ТА ДЕАУГМЕНТАЦИИ

В статье описаны деминутивные и аугментативные лексикализованные единицы и проанализированы деривационные основания их моделирования. Регулярным проявлением лексикализации деминутивов и аугментативов является потеря уменьшено- / увеличено-оценочного значения. Производным словам характерна тематическая полиаспектность.

Ключевые слова: деминутив, аугментатив, лексикализация, дериват, массмедийный дискурс, синкретическая природа.

Актуальність теми зумовлено потребою дослідити принципи дериваційного моделювання та десемантизації варіантних демінутивних / аугментативних ланцюжків в іспанському масмедійному дискурсі. **Об'єктом** дослідження є лексикалізовані похідні з демінутивними та аугментативними суфіксами.

Демінутивні та аугментативні суфікси можуть модифікувати значення вихідного слова шляхом вторинної номінації. Похідне значення втрачає прямий зв'язок з мотивувальним значенням, а дериват переходить до іншого лексико-семантичного поля [1, с. 8; 3, с. 7]. У похідних стирається демінутивне / аугментативне забарвлення, і, як результат, змінюється денотативне співвідношення (*la bomba* (бомба, граната) → *la bombilla* (електрична лампочка); *el paso* (прохід) → *el pasillo* (коридор); *el carro* (віз) → *el carrete* (карета); *la lenteja* (сочевиця) → *la lentejuela* (блискітка); *la escala* (драбина) → *el escalón* (сходінка).

У випадках лексикалізації мають місце декілька факторів: 1) висока частотність вживання найпродуктивніших похідних; 2) потреба слова для найменування нової реалії; 3) метафоризація або метонімізація: *la cintura* (талія) → *el cinturón* (пояс); *la cera* (корінь) → *el cepillo* (щітка) тощо; *la cabeza* (голова) → *el cabezón / cabezota* (людина з великою головою; вперта людина); *la cara* (обличчя) → *el carota* (людина із безсоромним виразом обличчя); *la mano* (рука) → *la manaza* (велика рука) → *el manazas* → (незграба) / *el manitas* (майстер-золоті руки); *la boca* → *la bocaza* (великий рот) → *el bocazas* (базікало); *la braga, el calzón* (спідня білизна) → *el bragazas, el calzonazos* (підкаблучник, розмазня). У похідних *un manazas, un manitas, un bocazas, un bragazas, un calzonazos* граматична категорія числа підсилює можливість семантичних диференціацій, проте одночасно спостерігаємо нейтралізацію множини. Ці форми втрачають первинне значення, а семантичне відокремлення супроводжується граматичним. Таким чином, процес лексикалізації проявляється через формальну і змістову сторону та розглядається з позиції мовних та когнітивних механізмів [6, с. 12]. Основним когнітивним механізмом виступає метафоричне зрушення у результаті взаємодії первинної форми однини та вторинного значення множини; 4) лексикалізація ономатопейстичних засобів: *la cosquilla* (лоскіт) > *kosc* (у розмовному мовленні – це звук, який виникає з метою розсмішити немовля).

Здебільшого дедемінутиви утворюються на основі демінутивних моделей із суфіксами *-illo, -ito, -ete*. Найбільша кількість лексикалізованих похідних характерна для суфікса чоловічого роду *-illo*. Переосмислення зменшувальної семантики відбувається на основі подібності, суміжності, втрати демінутивного значення у зв'язку з продуктивним вживанням слова. Похідним з *-illo* властивий менший конотативний потенціал порівняно з *-ito*. Цим пояснюється наявність великої кількості десемантизованих демінутивів словотвірного типу *-illo* на позначення предметів та явищ: *la pesada* (зважування) → *pesadilla* (страшний сон), *la máquina* (механізм, машина) → *la maquinilla* (станок для гоління), *la cuadra* (зала) → *la cuadrilla* (гурт, команда), *el bolso* (сумка) → *el bolsillo* (кишеня), *la alcántara* (міст) → *la alcantarilla* (каналізаційна труба). У назвах осіб зберігаються пейоративні семи, зокрема «іронія та насмішка»: *el abogado* (адвокат) → *el abogadillo* (горе-адвокат), *el médico* (лікар) → *el mediquillo* (поганий лікар). Напр.: *Quí patético nivel de este mediocre mediquillo, no sabe ni abordar el tema que va a exponer* [11].

Augmentativos рідше втрачають основне значення збільшеності. Зафіксовано лексикалізовані похідні на *-azo* та *-ón*, що з'явилися через синтез суфіксів до дієслівних твірних: *el bajón* > *bajar* (різкий спад), *el tirón* > *tirar* (кидання), *el frenazo* > *frenar* (різке гальмування), *el patinazo* > *patinar* (ковзанярство), *el nevazo* > *nevar* (снігопад). Встановлено нечисленні деаугментативи з суфіксом *-ota* (*la palabrota* – нецензурне слово, *un carota* – безсоромна людина) та *-udo* (*suertudo* – щасливчик, *barbudo* – бородань, *peludo* – кудлатий).

Варіантні форми можуть піддаватися дедемінутивації / деаугментації на рівні *бінарних*: *la calle* (вулиця) → *la callejuela* (вузька вулиця) / *el callejón* (провулок); *la cama* (ліжко) → *la camilla* (ноші) / *la camita* (дитяче ліжечко); *la madre* (матір) → *la madrina* (хресна) / *la madraza* (мачуха); *la muleta* (костур) → *la muletilla* (ціпок) / *el muletazo* (удар, завданий костурем); *la boca* (рот) → *el bocata* (бутерброд) / *el bocazas* (базіка); *la casa* (дім) → *la casilla* (театральна каса) / *el casón* (старовинний подувний будинок); *тернарних*: *la manta* (ковдра) → *la mantica* (віщування майбутнього) / *la mantilla* (накидка на голову) / *el mantón* (шарф); *el ojo* (око) → *el ojete* (петля) / *el ojillo* (дзеркальце) / *la ojota* (сандалі); *la pelota* (м'яч) → *la pelotilla* (м'ячик; деспект. підлабузник) / *el pelotón* (великий м'яч) / *el pelotazo* (удар м'ячем; швидко збагачення за допомогою впливових друзів та спекуляцій); *квартернарних*: *la almohada* (подушка) → *la almohadilla* (подушечка) / *el almohadazo* (удар, завданий подушкою) / *el almohadillazo* (удар, завданий подушечкою) / *el almohadón* (подушка, яка кладеться на стілець); *la cabeza* (голова) → *el cabecilla* (ватажок) / *la cabezuela* (суцвіття) / *el cabezazo* (удар головою) / *el cabezón* (впертий); *la caja* (коробка) → *la cajetilla* (пачка сигарет) / *la cajuela* (багажник) / *el cajete* (каструля) / *el cajón* (шухляда); та *н'ятикомпонентних ланцюжків*: *la mano* (рука) → *la manecilla* (годинникова стрілка) / *la manilla* (годинникова стрілка) / *el manitas* (майстер-золоті руки) / *el manazas* (незграба) / *el manotazo* (удар рокою).

Комбінації з іншими суфіксами підсилюють процеси синтезу до твірної: демінутив + демінутив: *ete + illa*: *la cajetilla* (пачка сигарет) > *la cajeta* (коробочка) > *la caja* (коробка); демінутив + аугментатив: *ete + ón*: *el hombretón* (огрядний та дужий чоловік) > *el hombrete* (чоловічок) > *el hombre* (чоловік); *illa + azo*: *el almohadillazo* (удар, завданий маленькою подушкою) > *la almohadilla* (маленька подушка) > *la almohada* (подушка); *el sombrillazo* (удар парасолою) > *la sombrilla* (парасоля від сонця) > *la sombra* (тінь); *ete/eta + azo*: *el cucharetazo* (удар чайною ложкою) > *la cuchareta* (чайна ложка) > *la cuchara* (ложка); *el puñetazo* (удар кулаком) > *el puñete* (кулачок) > *el puño* (кулак); *el tijeretazo* (надріз) > *las tijeretas* (маленькі ножиці) > *las tijeras* (ножиці); аугментатив + аугментатив: *ote + azo*: *el manotazo* (удар рукою) > *la monota* (велика рука) > *la mano* (рука); *el picotazo* (укус) > *el picote* (великий дзьоб) > *el pico* (дзьоб); *ón + azo*: *el calzonazo* (підкаблучник) > *el calzón* (панталони) > *la calza* (колготи).

Різні форми можуть інтенсивно лексикалізуватися на основі бінарних компонентів, представлених жіночим або чоловічим родом. Родові опозиції генетично характеризують іспанську лексику та відкривають можливості для формування похідних парадигм. Демінутивний суфікс є виразником додаткових семантичних ознак, що сприяють функціонуванню слова як самостійної одиниці, напр.: *el horno* – піч, *el hornillo* – ящик, наповнений порохом, *la hornilla* – отвір для голубів; *la pera* – груша, *la perilla* – клинцувата борідка, *el perillo* – солодкий пиріжок; *el barco* – корабель, *el barquillo* – вафлі, *la barquilla* – форма для тіста. Напр.: *Los más creativos fueron los de Costa de Marfil, quienes lucían siete estilos diferentes en el equipo, incluyendo la perilla, el bigote con perilla* [9].

Особливим аспектом іспанських демінутивів / аугментативів є дериваційні ланцюжки. Це засвідчує наявність певної ізоморфності похідних лексем. Мобільність слів створює можливості для різносторонніх структурних модифікацій та сприяє появі варіантних форм системного та оказіонального характеру.

Розрізняють *демінутивні деривати* 1-го та 2-го ступенів. *Продуктивної лексикалізації зазнають демінутиви* 1-го ступеня, структура яких співвідноситься з одним рядом слів. Утворюються демінутивні похідні від твірних, які цього

значення не мають: *la mano* (*рука*) > *la manecilla* (*годинникова стрілка*); *la cabeza* (*голова*) > *el cabecilla* (*ватажок*); *la toalla* (*рушник*) > *la toallita* (*серветка*); за допомогою других – від дериватів з вираженою демінутивністю. У похідних 2-го ступеня більшою мірою виражена пестливість, що, очевидно, перешкоджає лексикалізації. Значення ж об'єктивної зменшеності сприяє їй.

Зафіксовано лише одну лексикалізовану форму 2-го ступеня – *la cajetilla* (пачка сигарет), що утворилась при синтезації демінутивних суфіксів *ete + illa*. Напр.: *La British American Tobacco (BAT) ha anunciado que subirá a partir de este jueves los precios de las cajetillas que comercializa en España que puede ser una fórmula muy efectiva* [10].

До аугментативів також належать похідні 1-го та 2-го ступенів. Перший відзначається найбільшою регулярністю. Відбувається деривація завдяки приєднанню одного суфікса: *la caja* (*коробка*) > *el cajón* (шухляда), *la puerta* (двері) > *el portazo* (закриття дверей), *la calle* (вулиця) > *el callejón* (провулок). Другий тип передбачає випадки інкорпорації двох аугментативних суфіксів: *la mano* > *la manota* > *el manotazo*; *el pico* > *el picote* > *el picotazo*; *el calzo* > *el calzón* > *el calzonazo*. **На відміну від демінутивів, деаугментативні зазнають похідні 1-го та 2-го ступенів.** Напр.: *La del Málaga ha sido una ascensión silenciosa, construida picotazo a picotazo, muy bonita* [9].

Кількісну перевагу деаугментативних дериватів 2-го ступеня над дедемінутивними пояснюємо неоднорідною природою останніх, можливістю передавати гаму експресивно-емотивних конотацій, які у випадку гіперсемантизації унеможливають процес лексикалізації [7, с. 201]. Аугментативи ж 2-типу є виразниками більшою мірою функцій конкретизації денотативних ознак, реалізації дії.

Отже, демінутивні / аугментативні похідні, що віддалилися від твірних, перестають членуватися. Це сприяє виникненню нових самостійних лексем. Попри тенденцію до активного використання демінутивів та аугментативів як носіїв емоційно-оцінної інформації у масмедійному дискурсі, зафіксовано чималу кількість лексикалізованих похідних. Їх вживають у рівномірній кількості у статтях різнобічного спрямування, тому вважаємо недоцільним говорити про більш чи менш пріоритетні рубрики. З прагматичної точки зору, цікавим є метафоричне використання дедемінутивів та деаугментативів у сталих виразах. Процес асоціації сприяє реалізації суб'єктивної оцінки, напр.: *el guante* (рукавиця) → *el guantazo* (удар рукавицею); *regar guantazos* (отримувати удари долі); *la corona* (вінок) → *la coronilla* (маківка); *andar de coronilla* (прикладати зусиль). Суфіксальні деривати у масмедійному дискурсі мають соціально-експресивне навантаження. Позамовні чинники через посередництво ЗМІ обумовлюють розширення їхнього значення.

Література:

1. Дементьев А. А. Имена существительные с утраченной уменьшительностью / А. А. Дементьев // Русский язык в школе. – 1948. – № 11. – С. 8–11.
2. Марчук Л. М. Суфікс-градатор в українській літературній мові / Л. М. Марчук // Наук. зап. Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Сер. Філологія. – 2009. – Вип. 11. – 23 с.
3. Михалева Е. В. Явление лексикализации внутренней формы слова : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Е. В. Михалева. – Томск, 1989. – 17 с.
4. Родніна Л. О. Суфіксальний словотвір іменників / Л. О. Родніна // Словотвір сучасної української літературної мови. – К. : Наук. думка, 1979. – С. 57–80.
5. Ситенко О. О. Десемантизація демінутивних одиниць / О. О. Ситенко // Лінгвістичні студії. – Вип. 20. – 2010. – С. 191–194.
6. Статеева В. И. Деминутивация в украинском языке [Текст] : автореф. дис. канд. філол. наук. / В. И. Статеева. – Ужгород, 1982. – 19 с.
7. Alonso A. Noción, emoción, acción y fantasía en los diminutivos / Amado Alonso // Estudios lingüísticos. Temas españoles. – Madrid, 1961. – P. 195–229.
8. Bajo Pérez E. La derivación nominal en español / Elena Bajo Pérez // Cuadernos de lengua española. – Madrid : Arco/Libros, 1997. – P. 81–123.

Джерела ілюстративного матеріалу:

- ABC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.abc.es.
 El Mundo [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.elmundo.es.
 El País [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.elpais.com.

УДК 659.44:004.738

К. Я. Мачульська,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ У РЕКЛАМНИХ СЛОГАНАХ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНІВ

У статті здійснено аналіз поглядів вчених щодо визначення понять комунікативної стратегії і тактики, схарактеризовано комунікативні стратегії і тактики у рекламних слоганах Інтернет-магазинів на матеріалі англійських веб-ресурсів.

Ключові слова: комунікативна стратегія, комунікативна тактика, комунікативна лінгвістика, рекламний слоган, Інтернет-магазин.

COMMUNICATION STRATEGIES AND TACTICS IN THE ONLINE-STORES SLOGANS

The author has demonstrated convincing understanding of the fact that the study of communication strategies and tactics occupies an important niche in the modern communicative linguistics. The relevance of this article lies in the fact that interest of modern linguistics to the search of patterns and mechanisms of communicative influence on the recipient is growing constantly. The views of scientists on definitions of communication strategy and tactics have been analyzed in the article. Communication strategies and tactics in the advertising slogans of online-stores based on the English-language web-resources have been determined and analyzed according to the linguistics means. Author has defined two communicative strategies for online-stores slogans: 1) strategy of encouraging the consumer to choose the appropriate good or service; 2) strategy of positioning the organization in the market. Also various communication tactics, with the help of which those two strategies can be realized, have been described. They are: 1) tactics of appeal to the consumer; 2) tactics of target group indication; 3) tactics of ambiguity / disambiguity of the expression, content and references; 4) tactics of demonstrations of the organization's advantages and exclusiveness; 5) tactics of emphasizing of competence, experience, traditions and values; 6) tactics of goods